

Sprawa C-246/24**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym****Data wpływu:**

5 kwietnia 2024 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

2 kwietnia 2024 r.

Postępowanie karne przeciwko:

ZZ

1 ORs 61/23

943 Cs 7140 Js 230982/22

AG Frankfurt am Main (sąd rejonowy we Frankfurcie nad Menem)

**OBERLANDESGERICHT FRANKFURT AM MAIN (WYŻSZY SĄD
KRAJOWY WE FRANKFURCIE NAD MENEM)****POSTANOWIENIE**

W sprawie karnej

p r z e c i w k o

Z Z

o

usiłowanie niedozwolonego wywozu banknotów,

1. izba karna Oberlandesgericht Frankfurt am Main (wyższego sądu krajowego we Frankfurcie nad Menem)

w dniu 2 kwietnia 2024 r. p o s t a n o w i ł a:

- I. Na podstawie art. 267 TFUE do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się następujące pytanie prejudycjalne dotyczące wykładni rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku

z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz.U. L 229 z 31 lipca 2014, s. 1):

Czy wywóz banknotów denominowanych w walucie urzędowej państwa członkowskiego jest, w rozumieniu art. 5i ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 833/2014, niezbędny do osobistego użytku osoby fizycznej podróżującej do Rosji, jeżeli takie banknoty mają być wykorzystane do przeprowadzenia leczenia tej osoby w Rosji (w tym przypadku leczenia stomatologicznego, leczenia hormonalnego w klinice leczenia bezpłodności i leczenia uzupełniającego po operacji piersi w klinice chirurgii plastycznej)?

- II. zawiesza się postępowanie rewizyjne do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w przedmiocie pytania prejudycjalnego.

Uzasadnienie:

- 1 Pierwsza izba karna Oberlandesgericht Frankfurt am Main (wyższego sądu krajowego we Frankfurcie nad Menem) musi podjąć decyzję w sprawie rewizji oskarżonej od wyroku Amtsgericht Frankfurt am Main (sądu rejonowego we Frankfurcie nad Menem), który skazał oskarżoną na karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych po 150,00 EUR każda za usiłowanie niedozwolonego wywozu banknotów.

I.

- 2 1. Postępowanie prejudycjalne opiera się na następującym, ustalonym przez Amtsgericht (sąd rejonowy) stanie faktycznym:

„W dniu 31 maja 2022 r. oskarżona udała się na lotnisko we Frankfurcie, aby odbyć podróż do Stambułu lotem TK 1594. Stamtąd oskarżona zamierzała kontynuować podróż bezpośrednio, tj. bez międzylądowania, lotem TK0419 do Moskwy. Oskarżona miała przy sobie łącznie 14 855 EUR i 99 150 rubli oszczędności. Oskarżona chciała wyjechać na urlop do Rosji w okresie od 31 maja do 21 czerwca 2022. Pieniądze były przeznaczone z jednej strony na pokrycie kosztów podróży, ale przede wszystkim na przeprowadzenie leczenia stomatologicznego (licówki), leczenia hormonalnego w klinice leczenia niepłodności oraz leczenia uzupełniającego po operacji piersi w klinice chirurgii plastycznej w Rosji. Zabiegi te kosztowałyby oskarżoną wielokrotnie więcej, gdyby udała się do lekarza w Niemczech. Oskarżona została poddana kontroli celnej w obszarze kontroli bezpieczeństwa lotniczego B Ost, Halle B, Terminal 1, podczas której znaleziono ww. środki pieniężne. Oskarżona nie zgłosiła wcześniej celnikom planowanego transferu pieniędzy zgodnie z rozporządzeniem w sprawie środków pieniężnych. Zabezpieczono banknoty euro o łącznej wartości 13 800 EUR. Pozostałe banknoty euro w kwocie 1055 EUR zostały

pozostawione u oskarżonej na użytek osobisty w celu pokrycia kosztów podróży. Oskarżona nie odbyła podróży”.

- 3 Fakty ustalone przez Amtsgericht (sąd rejonowy) są wiążące dla izby orzekającej.
- 4 2. Znaczenie mają następujące ramy prawne:
- 5 a) Prawo Unii
- 6 Z punktu widzenia prawa Unii znaczenie dla pytania prejudycjalnego ma art. 5i ust. 1 i ust. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 833/2014”).
- 7 Zgodnie z art. 5i ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 833/2014 zakazuje się sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywozu banknotów denominowanych w jakiegokolwiek walucie rządowej państwa członkowskiego do Rosji lub na rzecz jakichkolwiek osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów w Rosji, w tym na rzecz rządu i banku centralnego Rosji, lub do użytku w Rosji.
- 8 Wyjątki od tego zakazu zostały unormowane w art. 5i ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 833/2014. Zgodnie z art. 5i ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 833/2014 zakaz ustanowiony w ust. 1, nie ma zastosowania do sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywozu banknotów denominowanych w jakiegokolwiek walucie rządowej państwa członkowskiego, pod warunkiem, że taka sprzedaż, takie dostarczanie, takie przekazywanie lub taki wywóz są niezbędne do osobistego użytku osób fizycznych podróżujących do Rosji lub członków ich najbliższej rodziny podróżujących z nimi.
- 9 b) Prawo krajowe (niemieckie)
- 10 Istotnym przepisem karnym jest § 18 Außenwirtschaftsgesetz (niemieckiej ustawy o obrocie towarowym z zagranicą, zwanej dalej „AWG”). Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 lit. a) AWG każdy, kto narusza zakaz wywozu, przywozu, przewozu, transferu, sprzedaży, nabycia, dostarczania, udostępniania, przekazywania lub inwestowania wynikający z bezpośrednio obowiązującego aktu prawnego Wspólnot Europejskich lub Unii Europejskiej opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich lub Unii Europejskiej, który to zakaz służy wykonaniu środka sankcji gospodarczej przyjętego przez Radę Unii Europejskiej w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, podlega karze pozbawienia wolności od trzech miesięcy do pięciu lat. Usiłowanie popełnienia takiego czynu jest karalne na podstawie § 18 ust. 6 AWG.
- 11 3) Amtsgericht Frankfurt am Main (sąd rejonowy we Frankfurcie nad Menem) uznał oskarżoną za winną usiłowania niedozwolonego wywozu banknotów na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 lit. a) i ust. 6 AWG w związku z art. 5i ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 833/2014. W ramach dokonanej oceny prawnej

Amtsgericht (sąd rejonowy) nie uznał banknotów euro, które były przewożone przez wyjeżdżającą z kraju oskarżoną z przeznaczeniem na zaplanowane leczenie w Rosji, za objęte wyjątkiem przewidzianym w art. 5i ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 833/2014. W celu dokonania wykładni zawartego w art. 5i ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 833/2014 pojęcia „osobistego użytku” sąd odniósł się do motywów rozporządzenia przedstawionych w pkt 2 [orzeczenia] oraz do dostępnych na stronie internetowej Komisji Europejskiej „Często zadawanych pytań” dotyczących „Banknotów (art. 5i)” (https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro-banknotes_en.pdf).

- 12 4. Oskarżona odwołuje się od wyroku skazującego, zarzucając w rewizji, która została skierowana przeciwko orzeczeniu sądu pierwszej instancji, naruszenie prawa materialnego.

II.

- 13 Izba orzekająca zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym na podstawie art. 267 akapit trzeci TFUE. Uznaje, że odpowiedź na pytanie prejudycjalne jest, w rozumieniu art. 267 akapit drugi TFUE, niezbędna do rozstrzygnięcia rewizji.
- 14 1. Rozstrzygnięcie w sprawie rewizji oskarżonej zależy od odpowiedzi na zadane pytanie. To, czy oskarżona podlega odpowiedzialności karnej wynikającej z § 18 ust. 1 pkt 1 lit. a), ust. 6 AWG, ponieważ naruszyła zakaz wywozu zawarty w bezpośrednio stosowanym akcie prawnym Unii Europejskiej opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, który służy wdrożeniu środka sankcji gospodarczej przyjętego przez Radę Unii Europejskiej w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, podlega ocenie w niniejszej sprawie w świetle tego, jak należy interpretować pojęcie „osobistego użytku” zawarte w art. 5i ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 833/2014.
- 15 a) Rozporządzenie (UE) nr 833/2014 jest bezpośrednio stosowanym aktem prawnym Unii Europejskiej opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 1 AWG, który służy wdrożeniu środka sankcji gospodarczej skierowanego przez Radę Unii Europejskiej przeciwko Rosji. Oskarżona podlega odpowiedzialności karnej wynikającej z § 18 ust. 1 pkt 1 lit. a) i ust. 6 AWG, jeżeli naruszyła zakaz unormowany w rozporządzeniu. Zgodnie z art. 5i ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 833/2014, takie naruszenie występuje tylko wtedy, gdy zamierzony przez oskarżoną wywóz banknotów denominowanych w euro nie był niezbędny do jej osobistego użytku. W tym zakresie decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia rewizji oskarżonej ma ustalenie, czy osoba podróżująca z Niemiec do Rosji narusza zakaz z art. 5i ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 833/2014, jeżeli wywozi banknoty denominowane w walucie rządowej państwa członkowskiego w celu wykorzystania ich na leczenie stomatologiczne, leczenie hormonalne w klinice leczenia bezpłodności

oraz leczenie uzupełniające w związku z operacją piersi w klinice chirurgii plastycznej w Rosji.

- 16 b) Wykładnia art. 5i ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 833/2014 należy wyłącznie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Trybunał nie wydał jeszcze orzeczenia w tej kwestii. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie wydał również orzeczenia w trybie prejudycjalnym w podobnej sprawie („acte éclairé”).
- 17 c) Interpretacja nie jest również tak oczywista, aby nie budziła uzasadnionych wątpliwości jako „acte clair”. Termin „osobisty użytek” nie został bardziej szczegółowo wyjaśniony w rozporządzeniu (UE) nr 833/2014. W „Często zadawanych pytaniach” dostępnych na stronie internetowej Komisji Europejskiej (https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro-banknotes_en.pdf) wyjaśniono odnośnie do tej kwestii, że decydujące znaczenie dla określenia osobistego użytku ma brak charakteru komercyjnego. W związku z tym odróżnia się osobisty użytek banknotów od ich użytku komercyjnego. Nie wynika z tego, do jakich celów wywożone banknoty mogą być używane podczas podróży do i w Rosji. Użycie terminu „niezbędny” również nie pozwala na wyciągnięcie jakichkolwiek wniosków co do celu wykorzystania przewożonej gotówki, który jest dozwolony w ramach wyjątku.

[...]